Datum: 29 november 2024

Advies Stadspanel Data Strategisch Gegevensbeschermings- en Informatiebeveiligingsbeleid (GIB)

De gemeente Hilversum is voortvarend in de weer met het ontwikkelen van een strategisch beleidskader voor gegevensbescherming en informatieveiligheid. Uit de verstrekte documenten blijkt dat het betrokken team doordrongen is van de noodzaak zodanig beleid te ontwikkelen dat inwoners de overheid kunnen vertrouwen, en dat de dienstverlening optimaal is. Die koppeling vinden wij zeer belangrijk voor het behouden dan wel terugkeren van de menselijke maat.

Uit de beantwoording van onze vragen blijkt dat de gemeente veel belang hecht aan de borging van de kernwaarden. Die vormen immers het fundament onder een verantwoord gebruik van gegevens. Daarbij is van belang dat die kernwaarden in samenhang met elkaar moeten worden begrepen en als samenhangend stelsel het ethisch bewustzijn en handelen van de organisatie kunnen scherpen.

Op al onze feitelijke vragen zijn antwoorden gekomen die niet alleen de vraag dekten, maar ook toonden dat wordt gestreefd naar het vastleggen van een samenhangend beleid waarin de kernwaarden van de gemeente zijn geborgd. Het feit dat gegevensbescherming als overkoepelend begrip wordt gehanteerd laat zien dat de gemeente zich realiseert dat bescherming veel verder gaat dan alleen privacy. Dat dit woord nagenoeg ontbreekt zien we als een positief punt.

Dat geldt niet voor het woord ethiek, dat nu nauwelijks voorkomt in het voorliggende stuk. We vinden dat jammer, omdat het inderdaad veelzijdig te interpreteren begrip ethiek in onze ogen meer uitgangspunt kan zijn dan alleen een waarde die impliciet is ingebed in het handelen van de gemeente. Wij raden de gemeente aan om ethiek meer te benaderen als randvoorwaarde en niet zozeer als een toetssteen. Het zou jammer zijn als de kernwaarden apart worden afgevinkt als onderdeel van een soort technische beoordeling.

Een andere aanbeveling is om de kernwaarden dezelfde plek te geven: meer hanteren als uitgangspunt dan als toetssteen. Het zijn heel mooie waarden, waar Hilversum trots op mag zijn. We bepleiten dan ook het openbaar maken van die waarden: Vertrouwen, Eenvoud, Betrokkenheid, Professioneel, Inclusief en Duurzaam. Als inwoners weten waar de gemeente voor staat, kunnen ze meehelpen die waarden uit te dragen. En ze kunnen de gemeente er ook aan houden. We kunnen ons zelfs voorstellen dat de kernwaarden basis vormen voor een communicatiecampagne.

We bevelen ook aan om het menselijk contact niet uit het oog te verliezen. Bij de menselijke maat hoort niet alleen dat de dienstverlening op maat hoort te zijn, maar ook de communicatie. Dat kan heel eenvoudig door een loket in te stellen waar inwoners die er niet

uit komen of zich niet goed behandeld voelen terechtkunnen bij een echt mens. Daar moet het vertrouwen ontstaan dat de gemeente in actie komt als iemand in de problemen komt.
Veel hangt af van de concrete omzetting naar de operatie, naar hoe de gemeentelijke processen worden ingericht en aangepast. Wij worden als Stadspanel graag betrokken en zullen u gaarne adviseren bij de diverse projecten die nog komen gaan.

Namens het Stadspanel,

Peter Kok Petri Ykema